

Основні нормативні документи НБУ, прийняті протягом серпня 2020 року

Назва Постанови/документу	№	Дата прийняття	Сутність	Мета/вплив на БСУ
<p>Про поступове вилучення з готівкового обігу банкнот номіналами 1 і 2 гривні зразків 2003-2007 років та обігових монет номіналом 1 гривня, виготовлених до 2018 року</p> <p>Про вилучення з готівкового обігу монет номіналом 25 копійок</p> <p>Про завершення процесу вилучення з обігу банкнот усіх номіналів зразків до 2003 року всіх років випуску</p>	115-117	06.08.2020, 12.08.200	<p>Монети номіналом 25 копійок та усі банкноти гривні старих зразків, уведені в обіг до 2003 року, перестануть бути засобом платежу під час здійснення розрахунків готівкою та будуть вилучені з обігу з 01 жовтня 2020 року. Громадяни зможуть без обмежень та безкоштовно обміняти монети номіналом 25 копійок та старі банкноти, уведені в обіг до 2003 року, на монети та банкноти інших номіналів і зразків упродовж наступних трьох років:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ в усіх українських банках – упродовж одного року з дати вилучення їх з обігу – до 30 вересня 2021 року включно; ▪ у Національному банку та уповноважених банках (Ощадбанк, ПриватБанк, Райффайзен Банк Аваль, ПУМБ) – упродовж трьох років з дати вилучення їх з обігу – до 30 вересня 2023 року включно. <p>Крім того, Національний банк з 01 жовтня 2020 року розпочне активніше вилучати з обігу банкноти номіналом 1 і 2 гривні зразків 2003–2007 років та обігові монети номіналом 1 гривня старого зразка, виготовлені до 2018 року (золотистого кольору). Потрапляючи в банки, вони не будуть більше повертатися в обіг, а вилучатимуться та передаватимуться до Національного банку.</p>	Спрощення та зручність розрахунків готівкою Зниження витрат держави та учасників готівкового обігу на виготовлення, оброблення, транспортування, зберігання банкнот і монет
<p>Повідомлення Щодо розроблення планів відновлення діяльності</p>	№ 22-0005/40158	06.08.2020	<p>Відповіді на типові питання банків щодо розроблення планів відновлення діяльності відповідно до Положення №95 від 18.07.2019 «Про плани відновлення діяльності банків України та банківських груп.</p>	Надання роз'яснень
<p>Про особливості виконання вимог деяких нормативно-правових актів Національного банку України з питань оцінки кредитного ризику</p>	118.	18.08.2020	<p>НБУ створив гнучкі умови для проведення банками реструктуризації кредитів, наданих боржникам, основним видом діяльності яких є виробництво "зеленої" електроенергії</p> <p>Банки зможуть оцінювати кредитний ризик таких боржників без застосування визначених факторів за одночасного дотримання таких вимог:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ зміни до умов укладених договорів, зокрема пов'язані з реструктуризацією, будуть внесені банками до 28 лютого 2021 року; ▪ такі зміни не призводять до зменшення очікуваних грошових потоків за активом (NPV) понад 10%. 	Такі умови впроваджені, зважаючи на кризові явища, що склалися у секторі відновлюваної енергетики, на подолання яких спрямовані положення Закону № 810-IX <u>*</u> .

<p>Про затвердження Змін до Положення про провадження депозитарної і клірингової діяльності та забезпечення здійснення розрахунків за правочинами щодо цінних паперів Національним банком України</p>	<p>119</p>	<p>18.08.2020</p>	<p>НБУ розширив можливості для інвестування в ОВДП, в тому числі, при їх первинному розміщенні, а також удосконалив порядок адміністрування виплат за такими паперами. Крім цього, спрощено підключення небанківських фінансових установ до послуг депозитарію НБУ.</p> <p>Зокрема, реалізовані такі зміни:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ впроваджено грошовий кліринг за ОВДП, номінованими в іноземній валюті, що зменшить адміністративне навантаження як на Міністерство фінансів, так і депозитарні установи під час взаєморозрахунків по операціям з державними цінними паперами; ▪ визначено порядок обслуговування нового виду рахунку, який може відкриватися депозитарними установами в системі автоматизації депозитарію Національного банку України для своїх клієнтів – номінальних утримувачів; ▪ нерезидентам надана можливість проводити операції спадкування, правонаступництва, внесення ОВДП до статутного капіталу, а також операції з ОЗДП та державними деривативами з розрахунками "поставка цінних паперів без оплати"; ▪ передбачено оформлення глобальних/тимчасових глобальних сертифікатів випусків цінних паперів виключно у вигляді електронного документа; ▪ надано дозвіл на допуск первинних дилерів ОВДП без ліцензії на депозитарну діяльність до аукціонів з розміщення державних цінних паперів і врегульовано порядок їх взаємодії з емітентом та депозитарними установами; ▪ для депозитарних установ, що не є банками, встановлена можливість користуватися послугами депозитарію Національного банку без обов'язкового підключення до електронної пошти Національного банку. <p>Крім цього, були описані процедури які дозволяють надавати в заставу НБУ розширений перелік видів цінних паперів для отримання рефінансування, Також було оптимізовано графік операційного дня депозитарію НБУ - Операційний день депозитарію триватиме з 9.00 до 19.30</p>	<p>НБУ спростив доступ до депозитарних послуг та інвестицій в ОВДП</p>
---	------------	-------------------	---	--

Про внесення змін до Тарифів на послуги (операції), що надаються (здійснюються) Національним банком України в системі електронних платежів та у сфері розрахунково-касового обслуговування	120.	19.08.2020	Змінились окремі тарифи касового обслуговування	Перегляд тарифної політики
Про затвердження Змін до Положення про ліцензування банків	121	19.08.2020	<p>Регулятор зменшив обсяг документів, які мають подаватися банками для погодження керівників. Спрощення пакету документів не означає пониження стандартів його розгляду. Відповідна інформація має бути відображена в анкеті, оновлену форму якої можна знайти на вебсайті Національного банку.</p> <p>Крім цього, розширений перелік підстав для проведення Кваліфікаційною комісією Національного банку співбесіди з керівником банку під час його погодження. Тепер співбесіда в обов'язковому порядку буде проводитися з будь-яким керівником банку якщо:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ бізнес-модель та/або рівень організації корпоративного управління та внутрішнього контролю банку оцінені як такі, що створюють високий рівень ризику для життєздатності банку; ▪ керівник ніколи раніше не погоджувався регулятором або не погоджувався упродовж останніх п'яти років; ▪ банк системно важливий. <p>Також НБУ запровадив процедуру надання попереднього висновку щодо узгодженості статуту із законодавством України у разі внесення змін, не пов'язаних зі зміною розміру статутного капіталу.</p>	Оптимізація процедури погодження керівників та статутів банків
Про внесення змін до Положення про провадження депозитарної і клірингової діяльності та забезпечення здійснення розрахунків за правочинами щодо цінних паперів Національним банком України	122	19.08.2020	Внесено деякі уточнення щодо повноважень НБУ до абзацу 10 п. 13 глави 3 розділу I Положення про провадження депозитарної і клірингової діяльності та забезпечення здійснення розрахунків за правочинами щодо цінних паперів Національним банком України, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 21 грудня 2017 року № 140	Забезпечення провадження НБУ депозитарної діяльності, клірингової діяльності та розрахунків за правочинами щодо цінних паперів

Про затвердження Змін до деяких нормативно правових актів Національного банку України з бухгалтерського обліку	123	20.08.2020	Внесено зміни до Плану рахунків бухгалтерського обліку банків України та до Інструкції про застосування плану рахунків. Зміни торкнулись : доповненням Плану рахунків рахунками ескроу банків НБУ, коштів виборців фондів депутатів, рахунків, Коштів суб'єктів незалежної професійної діяльності тощо	Вдосконалення нормативно-правових актів з бухобліку
Про схвалення змін до деяких розпорядчих актів Національного банку України	539-рш	21.08.2020	НБУ затвердив підхід до визначення справедливої вартості муніципальних облігацій, які можуть бути включені до пулу застав за кредитами рефінансування. Оцінка таких цінних паперів здійснюватиметься з урахуванням властивого їм кредитного ризику, який відповідає жорстким обмеженням, встановленим Бюджетним кодексом України Для більш точного обрахунку справедливої вартості цінних паперів Національний банк також удосконалив підхід до врахування ринкових змін у кривих безкупонної дохідності ОВДП. Зокрема, період вибірки даних був зменшений з 45 до 15 робочих днів. Також до вибірки були включені договори, укладені на первинному ринку, якщо розміщення державних облігацій відбулося між двома та більше учасниками.	Вдосконалення оцінки ЦП
Про внесення змін до Інструкції про міжбанківський переказ коштів в Україні в національній валюті	124	21.08.2020	Зміни стосуються порядку примусового списання коштів	Вдосконалення нормативно-правового акта з питань здійснення міжбанківських розрахунків
Про віднесення акціонерного товариства акціонерного комерційного банку "Аркада" до категорії неплатоспроможних	541-рш/бт	25.08.2020	Правління НБУ прийняло рішення про віднесення АТ АКБ "АРКАДА" до категорії неплатоспроможних у зв'язку зі зменшенням нормативів капіталу на 50 і більше відсотків від мінімального встановленого рівня	Захист прав кредиторів

Про внесення змін до Положення про порядок видачі юридичним особам ліцензії на надання банкам послуг з інкасації	125	25.08.2020	<p>Внесено наступні зміни:</p> <ul style="list-style-type: none"> Додатково врегульоване питання про повернення оплати заявнику, у разі відмови у видачі ліцензії або в отриманні погодження Національного банку на здійснення операцій з оброблення та зберігання готівки; Встановлені вимоги до юридичної особи страхувати повний обсяг готівки, що нею оброблятиметься та зберігатиметься; Тепер юридична особа зобов'язана повідомляти НБУ, у разі відкриття нових відокремлених підрозділів для оброблення та зберігання готівки. 	Удосконалення порядку ліцензування
<p>Про внесення змін до рішення Правління Національного банку України від 22 червня 2020 року № 417-рш</p> <p>Про затвердження розмірів коригуючих коефіцієнтів та граничного рівня зменшення обсягу заставлених активів (майна)</p>	547-рш 648-но	27.08.2020	<p>НБУ переглянув розмір коригуючих коефіцієнтів за облігаціями внутрішніх державних позик (ОВДП), які приймаються як застави за операціями з рефінансування, операціями прямого репо та операціями за договорами про зберігання запасів готівки, а також формують гарантійний фонд для операцій своп процентної ставки.</p> <p>Також НБУ визначив розміри коригуючих коефіцієнтів для облігацій внутрішніх місцевих позик, які можуть бути включені до пулу застав за кредитами рефінансування або використані для здійснення операцій репо з Національним банком</p>	Вдосконалення умов проведення Національним банком України з банками на міжбанківському ринку операцій своп процентної ставки
Про внесення зміни до деяких нормативно-правових актів Національного банку України	126	27.08.2020	<p>НБУ спростив валютний нагляд для експортних операцій українських компаній, що здійснюються з використанням акредитивної форми розрахунків. Відтепер контроль за дотриманням граничних строків розрахунків за такими операціями може припинятися з моменту отримання підприємством коштів від банку в межах акредитиву</p> <p>НБУ розширив можливості проведення страховими (перестраховими) брокерами валютних операцій у страховій діяльності. Зокрема, їм надана можливість у визначених випадках проводити валютні операції за договорами страхування зі страховиками-нерезидентами</p>	Зниження адміністративного навантаження на банки і бізнес. Сприяння поширенню використання інструментів торговельного фінансування.
Про застосування окремих норм Положення № 97	№ 22-0005/46645	31.08.2020	Роз'яснення щодо застосування окремих норм Положення про організацію процесу управління проблемними активами в банках України	Вдосконалення управління проблемними активами

Про внесення змін до Порядку відкриття і закриття рахунків виборчих фондів	127	31.08.2020	Незначні зміни, пов'язані з внесенням змін до Закону України від 16 липня 2020 року № 805-ІХ "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення виборчого законодавства"	Приведення нормативної бази у відповідність до діючого законодавства
--	-----	------------	--	--